

Zarządzenie nr 43/2023/2024
Dyrektora Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego
w Elblągu z dnia 11 czerwca 2024 r.
w sprawie wprowadzenia Polityki Ochrony Małoletnich
przed Krzywdzeniem

Na podstawie art. 22b pkt 1, w powiązaniu z art. 22c ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 1304) i art. 68 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadzam w życie w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu zwanym dalej Centrum, Politykę Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem, która stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2.

Zadania związane z prawidłowością ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Centrum realizują wszyscy zatrudnieni nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni, a za skuteczne funkcjonowanie Polityki Ochrony Małoletnich odpowiedzialny jest Dyrektor Centrum.

§ 3.

Zobowiązuję wszystkich pracowników do zapoznania się z Polityką Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem obowiązujących w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu oraz złożenie pisemnego oświadczenia o zapoznaniu się z w/w Polityką i zobowiązaniu do jej przestrzegania w terminie do 20.06.2024 r.

Wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 4.

Z dniem wprowadzenia Polityki rolę koordynatora realizacji i przestrzegania zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w placówce powierza się pedagogowi Centrum. Ochronę przed niepożądanymi treściami w sieci www i samo bezpieczeństwo sieci komputerowych w Centrum zapewniają dedykowane programy i opieka informatyka Centrum.

§ 5.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 11 czerwca 2024 r.

.....
(dyrektor CKZiU)

Załączniki do zarządzenia:

1. Polityka Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem w Centrum – załącznik nr 1
2. Wzór oświadczenia pracownika Centrum - załącznik nr 2

*załącznik nr 1
do Zarządzenia Dyrektora
Nr 43/2023/2024 z dnia 11.06.2024 r.*

POLITYKA OCHRONY MAŁOLETNIICH PRZED KRZYWDZENIEM

w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1

1. Celem Polityki Ochrony Małoletnich w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu jest:
 - 1) uwrażliwienie wszystkich pracowników, współpracowników, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne, rodziców, osób współpracujących z Centrum na wagę podejmowania działań zmierzających do ochrony małoletnich przed krzywdzeniem,
 - 2) wskazanie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo uczniów/słuchaczy znajdujących się pod opieką Centrum,
 - 3) podejmowanie adekwatnej interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletnich i/lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia,
 - 4) określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.
2. Znajomość i praktyczne stosowanie Polityki Ochrony Małoletnich, zwanej dalej Polityką, jest moralnym i zawodowym obowiązkiem wszystkich pracowników i współpracowników Centrum.
3. Centrum wprowadza Standardy Ochrony Małoletnich określone w niniejszej Polityce.

§ 2

1. Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Centrum jest działanie dla dobra ucznia i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownicy Centrum i inne osoby przebywające na jego terenie, traktują ucznia z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Cały personel Centrum, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.

§ 3

Ilekróć jest mowa o:

- 1) **Polityce** – należy przez to rozumieć Politykę Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 2) **Centrum/placówce**– należy przez to rozumieć Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,

- 3) **pracodawcy** – należy przez to rozumieć Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 4) **dziecku, uczniu, małoletnim** – należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 roku życia lub uzyskała pełnoletność i nie wstąpiła w związek małżeński,
- 5) **pracownikach** – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu, w tym na stanowiskach pedagogicznych i niepedagogicznych, a także wolontariuszy, praktykantów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne,
- 6) **nauczycielach** – należy przez to rozumieć nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 7) **specjalistach** – należy przez to rozumieć pracowników zatrudnionych z zakładów pracy,
- 8) **wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 9) **opiekunie** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu powierzono opiekę pedagogiczną w danym oddziale podczas realizacji praktycznej nauki zawodu w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 10) **rodzicach/ opiekunach** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem,
- 11) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 12) **radzie pedagogicznej** – należy przez to rozumieć organ szkoły, w którego skład wchodzi wszyscy pracownicy pedagogiczni Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 13) **radzie rodziców** – należy przez to rozumieć Radę Rodziców Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 14) **samorządzie uczniowskim** – należy przez rozumieć samorząd uczniowski Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,
- 15) **koordynatorze** – należy przez to rozumieć pedagoga Centrum albo innego pracownika pedagogicznego, któremu Dyrektor powierzył rolę koordynatora w zakresie realizacji i przestrzegania zasad ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w placówce;
- 16) **krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój. Wyróżnia się następujące formy krzywdzenia:
 - **przemoc fizyczna** wobec małoletniego to przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za dziecko, lub ze strony osoby, której dziecko ufa, bądź która ma nad nim władzę. Przemoc fizyczna wobec dziecka może być czynnością powtarzalną lub jednorazową,
 - **przemoc psychiczna** wobec małoletniego to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z dzieckiem opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy rodzicem a dzieckiem,

- **wykorzystywanie seksualne** to włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy,
- **zaniedbywanie dziecka** to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Rozdział 2

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia dzieci

§ 4

1. Pracownicy placówki posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na **czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich**.
2. **Czynniki ryzyka** krzywdzenia małoletnich określa załącznik nr 1 do niniejszej Polityki.
3. **Symptomy krzywdzenia** małoletnich określa załącznik nr 2 do niniejszej Polityki.

§ 5

1. Znajomość **czynników ryzyka** i umiejętne ich rozpoznawanie umożliwiają:
 - 1) identyfikowanie małoletnich, którzy są narażeni na krzywdzenie,
 - 2) planowanie działań profilaktycznych wobec małoletniego/rodziny,
 - 3) przerwanie stosowania przemocy wobec małoletnich.
2. Wystąpienie jednego lub nielicznych czynników ryzyka nie jest jednoznacznym sygnałem, że w rodzinie dochodzi do krzywdzenia małoletniego. Jeżeli jednak liczba czynników zwiększa się lub jeden z nich nasila się, należy podjąć wnikliwą obserwację dziecka i rodziny.
3. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy Centrum podejmują rozmowę z rodzicami, przekazują informacje na temat możliwej oferty wsparcia pedagogicznego/psychologicznego i motywują do szukania dla siebie pomocy.
4. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan małoletniego.
5. W przypadku, gdy do zidentyfikowania czynników ryzyka dochodzi przez innych specjalistów lub inną osobę dorosłą niebędącą pracownikiem, należy poinformować o tym Dyrektora lub pedagoga, który na podstawie uzyskanych informacji będzie prowadził niezbędne czynności, o których mowa w ust. 3.

§ 6

1. Znajomość **symptomów krzywdzenia małoletniego** i umiejętne ich rozpoznawanie umożliwia:
 - 1) identyfikowanie małoletnich, którzy są krzywdzeni,
 - 2) przerwanie stosowania przemocy wobec małoletnich.

2. W przypadku podjęcia przez pracownika Centrum podejrzania, że małoletni jest krzywdzony należy zareagować zgodnie z odpowiednią procedurą interwencji wskazaną w niniejszej Polityce.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznych relacji w Centrum

§ 7

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez pracowników jest działanie dla dobra małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Pracownik jest obowiązany do utrzymywania profesjonalnej relacji z małoletnim.
3. Reakcja, komunikat lub działanie pracownika wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich.
4. Pracownicy traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego godność i potrzeby.

§ 8

1. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami określa załącznik nr 3 do niniejszej Polityki.
2. Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi określa załącznik nr 4 do niniejszej Polityki.
3. Procedurę reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi określa załącznik nr 5.

§ 9

1. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik-małoletni i małoletni- małoletni, ustalone w Centrum.

Rozdział 4

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§ 10

1. Rekrutacja pracowników Centrum odbywa się zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 11

1. Centrum musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z uczniami oraz były dla nich bezpieczne.

§ 12

1. Centrum może prosić kandydata/kandydatkę do pracy o przedstawienie referencji od poprzedniego pracodawcy lub o podanie kontaktu do osoby, która takie referencje może wystawić.
2. Podstawą dostarczenia referencji lub kontaktu do byłych pracodawców jest zgoda kandydata/kandydatki. Niepodanie takich danych w świetle obowiązujących przepisów nie powinno rodzić dla tej osoby negatywnych konsekwencji w postaci np. odmowy zatrudnienia wyłącznie w oparciu o tę podstawę.

§ 13

1. Przed zatrudnieniem **Nauczyciela** pracodawca **żąda**:
 - 1) oświadczenia o posiadaniu przez niego pełnej zdolności do czynności prawnych i korzystaniu z praw publicznych,
 - 2) oświadczenia, że nie toczy się przeciwko niemu postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne,
 - 3) informacji z Krajowego Rejestru Karnego w celu potwierdzenia niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe.
2. Dodatkowo, pracodawca sam musi pozyskać informację o niekaralności dyscyplinarnej nauczyciela, w tym celu przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, jest obowiązany zasięgnąć informacji z Centralnego Rejestru Orzeczeń Dyscyplinarnych w trybie określonym w art. 85y ust. 1a Karty Nauczyciela.

§ 14

1. W przypadku zatrudnienia osoby niebędącej nauczycielem do prowadzenia zajęć zgodnie z art. 15 Prawa oświatowego, pracodawca jest obowiązany pozyskać od niej:
 - 1) oświadczenie, że nie toczy się przeciwko niej postępowanie karne w sprawie o umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub postępowanie dyscyplinarne,
 - 2) informację z Krajowego Rejestru Karnego w celu potwierdzenia niekaralności za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe. W przypadku tej osoby nie ma zastosowania przepis zwalniający z konieczności przedłożenia zaświadczenia w przypadku ponownego zatrudnienia w tej samej placówce. Pracodawca wymaga aktualnego zaświadczenia każdorazowo przed nawiązaniem stosunku pracy.

§ 15

1. Przed zatrudnieniem pracownika na stanowisku niepedagogicznym, bez względu czy jest to stanowisko pomocnicze i obsługi czy urzędnicze, pracodawca wymaga oświadczenia o posiadaniu pełni zdolności do czynności prawnych oraz korzystaniu z pełni praw publicznych.
2. Dodatkowo, w przypadku pracowników mających zajmować stanowisko urzędnicze, w tym kierownicze stanowisko urzędnicze pracodawca pozyskuje:
 - 1) oświadczenie o niekaralności za umyślne przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe,
 - 2) oświadczenie o prowadzeniu działalności gospodarczej, jeżeli taką działalność prowadzi. Oświadczenie pracownika powinno zawierać zwrot „świadomy odpowiedzialności karnej na podstawie art. 233 § 1 Kodeksu karnego za podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy”. Już zatrudniony pracownik na stanowisku urzędniczym, w tym kierowniczym stanowisku urzędniczym, jest obowiązany złożyć takie oświadczenie w terminie 30 dni od dnia podjęcia działalności gospodarczej lub zmiany jej charakteru. Niedochowanie tego terminu skutkuje ukaraniem karą porządkową upomnienia lub nagany (art. 31 ustawy o pracownikach samorządowych).
3. Ustawa o pracownikach samorządowych, inaczej niż Karta Nauczyciela, nie nakłada obowiązku przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego przed nawiązaniem stosunku pracy.
4. Pracodawca ma prawo samodzielnie wystąpić o informację o niekaralności kandydata do pracy do Krajowego Rejestru Karnego w zakresie niezbędnym dla zatrudnienia pracownika, co do którego

z przepisów ustawy wynika wymóg niekaralności, korzystania z pełni praw publicznych, a także ustalenia uprawnienia do zajmowania określonego stanowiska, wykonywania określonego zawodu lub prowadzenia określonej działalności gospodarczej (art. 6 ust. 1 pkt 10 ustawy z 24 maja 2000 r. o Krajowym Rejestrze Karnym).

§ 16

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, osobą niebędącą nauczycielem do prowadzenia zajęć zgodnie z art. 15 Prawa oświatowego lub przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z uczniem/słuchaczem, Centrum jest obowiązane sprawdzić taką osobę w **Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym** – Rejestr z dostępem ograniczonym oraz Rejestr osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze dostępny jest na stronie: rps.ms.gov.pl.
2. Także w przypadku pracowników niepedagogicznych konieczny jest obowiązek zweryfikowania kandydata do pracy w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym, ale tylko gdy zakres czynności wykonywanych przez pracownika niepedagogicznego obejmuje zadania wskazane w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich¹.
3. Informacja zwrotna otrzymana z systemu teleinformatycznego Rejestru Sprawców Przepięstw na tle Seksualnym z dostępem ograniczonym powinna zostać wydrukowana i złożona do części A akt osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza /praktykanta/osoby pracującej na podstawie umowy cywilnoprawnej. To samo dotyczy Rejestru osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności wobec małoletniego poniżej lat 15, wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze. Przy czym w przypadku tego Rejestru wystarczy wydrukować stronę internetową, na której widnieje komunikat, że dana osoba nie figuruje w Rejestrze.
4. Aby sprawdzić osobę w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym Centrum potrzebuje następujących danych kandydata/kandydatki:
 - 1) imię i nazwisko,
 - 2) data urodzenia,
 - 3) pesel,
 - 4) nazwisko rodowe,
 - 5) imię ojca,
 - 6) imię matki.

§ 17

1. Przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, osobą niebędącą nauczycielem do prowadzenia zajęć zgodnie z art. 15 Prawa oświatowego lub przed dopuszczeniem do wykonywania czynności z małoletnimi Centrum:
 - 1) odbiera od osoby informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko

¹ Ar. 21 ust. 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich: „1. Przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi na pracodawcy lub innym organizatorze takiej działalności oraz na osobie, z którą ma być nawiązany stosunek pracy lub która ma być dopuszczona do takiej działalności, ciąży obowiązek określone w ust. 2-8.”

życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

- 2) oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska, złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej, za złożenie fałszywego oświadczenia,
 - 3) *(tylko gdy mieszkała w innych Państwach w ciągu 20 lat niż Rzeczypospolita Polska)* informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
2. Osoba posiadająca obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska, jest zobowiązana dodatkowo przedłożyć w Centrum informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów.
 3. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas osoba składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, handlu ludźmi, znęcania się), w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego (handlu ludźmi, znęcania się) oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
 4. W treści oświadczeń składanych pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia stosuje się klauzulę następującej treści: "Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia". Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Rozdział 5

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne

§ 18

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby Polityki przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa małoletnich:
 - 1) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka takie jak np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem, zgwałcenie,

- 2) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem typu. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
 - 3) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka, w szczególności związanych z zapewnieniem opieki, warunków bytowych i niezbędnych do zachowania higieną i ochrony zdrowia.
3. Na potrzeby Polityki wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia, czy ujawnienia działania na szkodę dziecka przez:
- 1) pracownika Centrum lub innej osoby dorosłej,
 - 2) rodziców/opiekunów prawnych i faktycznych,
 - 3) innego małoletniego.

§ 19

1. W przypadku podjęcia przez pracownika placówki podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi, pedagogowi – koordynatorowi oraz wychowawcy/opiekunowi.
2. Wzór Notatki służbowej stanowi załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.
3. Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica czy innego małoletniego stanowi załącznik nr 7 do niniejszej Polityki.

§ 20

1. Zadaniem koordynatora/pedagoga pełniącego funkcje koordynatora jest w szczególności:
 - 1) gromadzenie i analizowanie informacji na temat problemów krzywdzenia dzieci w placówce,
 - 2) wgląd w sytuacje problemowe we współpracy z dyrektorem, pracownikami pedagogicznymi, rodzicami i opiekunami prawnymi uczniów, na wniosek wychowawcy klasy/opiekuna, z zespołami klasowymi,
 - 3) wspomaganie i organizowanie wsparcia na rzecz wychowawców/opiekunów i innych pracowników w zakresie przeciwdziałania i reagowania na przejawy krzywdzenia małoletnich,
 - 4) współpraca z rodzicami, w tym informowanie o doświadczaniu przez dziecko przemocy albo sprawstwie dziecka polegającym na dopuszczaniu się przemocy rówieśniczej,
 - 5) planowanie pomocy i działań naprawczych samodzielnie bądź w ramach działań zespołowych w sytuacjach tego wymagających,
 - 6) przygotowywanie wniosków związanych z interwencją do właściwych instytucji i organizacji.
2. Planując pomoc małoletniemu/słuchaczowi uwzględnia się wskazania dotyczące:
 - 1) podjęcia przez placówkę działań w celu zapewnienia małoletniemu bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji,
 - 2) wsparcia, jakie placówka zaoferuje małoletniemu/słuchaczowi,
 - 3) skierowania małoletniego do specjalistycznej placówki, jeżeli istnieje taka potrzeba.

§ 21

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, kierownictwo placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca/opiekun ucznia, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu ucznia lub o uczniu, dalej określani jako zespół interwencyjny.

2. Zespół interwencyjny opracowuje projekt planu pomocy dziecku, uwzględniając wymogi określone w § 20 ust. 2 Polityki.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice/opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa rodziców/opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.

§ 22

1. Plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez pedagoga rodzicom/opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
2. Pedagog informuje rodziców o obowiązku placówki zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej bądź przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, w związku z procedurą „Niebieskie Karty”, w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia i skorelowanej z nim interwencji).
3. Po poinformowaniu rodziców przez pedagoga, zgodnie z § 20 i § 21, dyrektor lub wyznaczony inny pracownik składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioszek o wgląd w sytuację rodziny do wydziału rodzinnego i nieletnich właściwego sądu rejonowego, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieskie Karty” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
4. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w ust.3.
5. Wzór wniosku o wgląd w sytuację dziecka stanowi załącznik nr 13 do niniejszej Polityki.

§ 23

1. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować rodziców dziecka na piśmie.

§ 24

1. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 8 do niniejszej polityki. Kartę załącza się do dokumentacji prowadzonej przez osobę wyznaczoną do koordynowania stosowania standardów ochrony małoletnich.
2. Wszyscy pracownicy Centrum i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział 6

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika Centrum lub inną osobę dorosłą

§ 25

1. W przypadku podjęcia przez pracownika Centrum podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony przez innego pracownika Centrum lub inną osobę dorosłą, pracownik ten ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi, który podejmuje stosowne działania w porozumieniu z pedagogiem/koordynatorem. Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną. Wzór notatki służbowej zawiera załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.

2. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony pedagoga, psychologa, wówczas interwencja prowadzona jest przez Dyrektora.
3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony dyrektora, wówczas działania interwencyjne opisane w niniejszej procedurze podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

§ 26

1. W przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika, Dyrektor podejmuje następujące działania:
 - 1) natychmiastowo odsuwa pracownika od wszelkich form kontaktu z niepełnoletnimi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy,
 - 2) przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego rodzicami. Dyrektor stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na Karcie interwencji (załącznik nr 8),
 - 3) przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka przedstawiając plan pomocy dziecku w szkole, przy udziale pedagoga/psychologa,
 - 4) przeprowadza rozmowę dyscyplinującą z pracownikiem, przedstawia konsekwencje, w przypadku nieprzestrzegania Polityki Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem,
 - 5) podejmuje w stosunku do nauczyciela lub pracownika działania dyscyplinujące wynikające z Karty Nauczyciela lub Kodeksu pracy,
 - 6) w przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo, Dyrektor sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w Załączniku nr 9 do niniejszej Polityki.

§ 27

1. W przypadku zgłoszenia przemocy wobec małoletniego ze strony osoby dorosłej niebędącej pracownikiem szkoły, pedagog/psycholog, wyjaśniając sprawę podejmuje następujące działania:
 - 1) przeprowadza z poszanowaniem godności i intymności rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego rodzicami. Ustala się przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na Karcie interwencji (załącznik nr 8),
 - 2) przygotowuje projekt Planu Pomocy Małoletniemu,
 - 3) przeprowadza rozmowę z rodzicami/opiekunami dziecka na temat problemu i działań zaradczych,
 - 4) współpracuje z rodzicami, wychowawcą/opiekunem przy realizacji działań naprawczych.

§ 28

1. Plan pomocy małoletniemu/słuchaczowi uwzględnia:
 - 1) podjęcie działań przez szkołę w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji, w szczególności policji lub prokuratury,
 - 2) form wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku,
 - 3) propozycji skierowania dziecka do specjalistycznej placówki, jeśli istnieje taka potrzeba.
2. Koordynator monitoruje i relacjonuje dyrektorowi oraz rodzicom przebieg realizacji Planu.

§ 29

1. W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu, dyrektor powołuje Zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog, wychowawca/opiekun dziecka, dyrektor, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.
2. Zespół interwencyjny sporządza Plan Pomocy Dziecku, spełniający wymogi określone w § 28 Polityki, na podstawie informacji pedagoga/psychologa oraz innych, uzyskanych przez członków Zespołu.
3. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili rodzice dziecka, powołanie Zespołu jest obligatoryjne. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające. Ze spotkania sporządza się notatkę służbową.

§ 30

1. Z przebiegu interwencji sporządza się dodatkowo Kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 8 do niniejszej Polityki. Kartę załącza się do dokumentacji małoletniego.
2. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 31

1. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 998. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu, informuje o tym dyrektora i następnie wypełnia Kartę interwencji.

Rozdział 7

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica

§ 32

1. W przypadku podjęcia przez pracownika Centrum podejrzenia, że małoletni/słuchacz jest krzywdzony przez rodziców, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji dyrektorowi oraz pedagogowi/koordynatorowi. Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną. wzór notatki służbowej zawiera załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.
2. W przypadku, gdy zgłaszającym krzywdzenie jest małoletni, pracownik szkoły przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Z rozmowy sporządza notatkę służbową (załącznik nr 6) i informuje o tym Dyrektora i pedagoga/koordynatora, ewentualnie zatrudnionego w Centrum psychologa.
3. Koordynator albo psycholog przeprowadza rozmowę z dzieckiem, a w miarę potrzeby i możliwości z innymi osobami mającymi albo mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka oraz stara się ustalić przebieg zdarzenia i jego wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na Karcie interwencji (załącznik nr 8).

§ 33

1. Jeżeli rodzice są osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, pedagog/psycholog przeprowadza z nimi rozmowę na temat konsekwencji stosowania przemocy wobec dziecka oraz o obowiązkach prawnych placówki oświatowej, w tym o możliwości wszczęcia procedury „Niebieskiej Karty”, a ponadto:
 - 1) w przypadku popełnienia przestępstwa - zgłoszenia sprawy do prokuratury,
 - 2) przypadku zagrożenia dobra dziecka - do sądu rodzinnego.
 - 3) informuje osoby uwikłane w proceder o możliwościach podjęcia leczenia i udziale w programach dla osób stosujących przemoc.

§ 34

1. Pedagog/psycholog dokonuje diagnozy sytuacji i potrzeb małoletniego oraz planuje formy pomocy, uwzględniając sposoby zapewnienia mu bezpieczeństwa oraz opisując wsparcie, jakie placówka może jemu zaoferować. Przygotowuje też informację o instytucjach oferujących pomoc dziecku.
2. W przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza jednorazowej przemocy fizycznej, psychicznej lub innych niepokojących zachowań ze strony rodziców, przy braku współpracy z nimi, Dyrektor składa wnioski do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodzinną dziecka. Wzór wniosku zawiera załącznik nr 13 do niniejszej Polityki.
3. Pedagog/psycholog informuje o swoich działaniach dyrektora Centrum.
4. Pedagog/psycholog monitorują sytuację dziecka, udzielają wsparcia i organizują pomoc stosownie do jego potrzeb.

§ 35

1. W przypadku podejrzenia, że rodzic małoletniego zaniedbuje jego potrzeby lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, rodzina stosuje przemoc wobec dziecka, Dyrektor informuje właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie lub zgłasza do sądu rodzinnego potrzebę wglądu w środowisko wychowawcze małoletniego.
2. Pedagog/psycholog mają możliwość wszczęcia procedury Niebieska Karta.

§ 36

1. W przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub zagrożone jest jego życie, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, Pogotowie Ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112, 997 lub 998. Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia Kartę Interwencji.
2. W przypadku podejrzenia, że małoletni doświadcza krzywdzenia innymi typami przestępstw niż wskazane w ust. 1, Dyrektor składa pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Wzór zawiadomienia znajduje się w załączniku nr 9 do niniejszej Polityki.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w ustępach poprzedzających.

Rozdział 8

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

§ 37

1. W przypadku podjęcia przez pracownika Centrum podejrzewania, że małoletni jest krzywdzony przez inne ucznia na terenie Centrum, pracownik obowiązany jest we własnym zakresie ocenić problem i jego skalę, dbając o dyskrecję i nienaznaczanie potencjalnych sprawców czy ofiar. Z dokonanych spostrzeżeń sporządza notatkę służbową i przekazuje ją wychowawcy klasy/ opiekunowi grupy oraz Dyrektorowi. Notatka może mieć formę pisemną lub postać elektroniczną. Wzór notatki służbowej zawiera załącznik nr 6 do niniejszej Polityki.
2. W przypadku, gdy zgłaszającym krzywdzenie jest małoletni, pracownik Centrum przyjmuje informację, zapewniając dyskrecję zgłaszającemu poprzez wysłuchanie go bez świadków. Z rozmowy sporządza notatkę służbową (załącznik nr 6) i informuje o zaistniałym fakcie Dyrektora oraz wychowawcę/opiekuna.
3. Wychowawca/ opiekun informuje o zdarzeniu pedagoga/psychologa. Wspólnie ustalane są działania doraźne mające na celu zażegnać bądź zminimalizować problem, a docelowo doprowadzić do zmiany niepożądanych zachowań i postaw oraz w razie potrzeby wypracować strategię działań długofalowych.
4. W celu rozwiązania problemu uwzględnia się różne warianty oddziaływań zaradczych, w tym prowadzenie rozmów wyjaśniających z uczniami, współdziałanie z rodzicami, działania integrujące grupę rówieśniczą, działania mediacyjne, zastosowanie Metody Wspólnej Sprawy.
5. Pedagog/psycholog monitoruje sytuację dziecka współpracując z wychowawcą/opiekunem oddziału oraz stosownie do skali problemu i efektów oddziaływań z rodzicami/opiekunami prawnymi, a także z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę.

§ 38

1. W przypadku podejrzewania krzywdzenia małoletniego przez innego ucznia na terenie Centrum (np. podczas zajęć, przerw) należy przeprowadzić rozmowę z uczniem podejrzewanym o krzywdzenie, a także oddzielnie z uczniem poddawany krzywdzeniu. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
2. W trakcie rozmów i działań zaradczych należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego, w celu określenia zakresu niezbędnej pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ustalenia są spisywane na Karcie interwencji (załącznik nr 8). Dla małoletniego krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne Karty interwencji.

§ 39

1. W działaniach wychowawczo-profilaktycznych realizowanych w Centrum uwzględnia się zagadnienia dotyczące przeciwdziałania przemocy.
2. W sytuacjach dostrzegania jednorazowych aktów przemocy fizycznej lub psychicznej wśród rówieśników każdy pracownik podejmuje się doraźne działania zaradcze, powstrzymujące eskalację niepożądanych zachowań.
3. Sytuacje te zgłasza wychowawcy/opiekunowi, który analizuje je wspólnie z pedagogiem/psychologiem pod kątem szacowania skali, przyczyn, przejawów, a także efektów prowadzonej pracy wychowawczo-profilaktycznej.

4. W sytuacjach tego wymagających podejmuje się procedury interwencyjne wg reguł i procedur ustalonych w Polityce.

§ 40

1. Planowanie działań naprawczych opracowuje się we współpracy z rodzicami dziecka krzywdzącego, a jego celem jest zmiana niepożądanych zachowań.
2. W planowaniu pomocy dziecku krzywdzonemu przez rówieśników uwzględnia się współpracę z rodzicami tego dziecka.

§ 41

1. W trakcie rozmów należy upewnić się, że uczeń podejrzewany o krzywdzenie innego ucznia sam nie jest krzywdzony przez rodziców, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy przejść do procedury z Rozdziału 7.

§ 42

1. W przypadku, gdy uczeń krzywdzący nie uczęszcza do placówki należy porozmawiać z uczniem poddawany krzywdzeniu, z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z rodzicami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Dyrektor organizuje spotkanie/a z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym w innych podmiotach lub służbach oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, szkoły, rodziców dziecka krzywdzącego).

§ 43

1. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest uczeń w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny poprzez pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

§ 44

1. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest uczeń powyżej lat 17 lub uzyskał pełnoletność a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury, poprzez pisemne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

Rozdział 9

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 45

1. Centrum zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Centrum uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Zasady ochrony wizerunku dziecka w Centrum stanowią zał. nr 10 do niniejszej Polityki.

Rozdział 10

Zasady dostępu małoletnich do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami

§ 46

1. Centrum zapewniając uczniom dostęp do Internetu, jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności poprzez instalowanie i aktualizowanie oprogramowania zabezpieczającego.

§ 47

1. Na terenie Centrum dostęp małoletniego do Internetu możliwy jest:
 - 1) pod nadzorem pracownika na zajęciach,
 - 2) za pomocą sieci wifi placówki (CKP_Elbląg_Hotspot).

§ 48

1. W przypadku dostępu do komputerów podczas zajęć, pracownik ma obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.

§ 49

1. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo sieci komputerowej w Centrum jest informatyk zatrudniony w placówce.
2. W miarę możliwości, osoba odpowiedzialna za sieć www, przeprowadza z małoletnimi szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu, udostępnia materiały edukacyjne.

§ 50

1. Osoba odpowiedzialna za Internet zapewnia, aby sieć internetowa Centrum była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie, nowoczesne oprogramowanie.
2. Wyznaczony pracownik Centrum, przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem, podłączonych do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia, w celu podjęcia działań formalnych względem tej osoby.

§ 51

1. Informację o dziecku, które korzystało z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, wyznaczony pracownik przekazuje Dyrektorowi, które aranżuje dla małoletniego rozmowę z psychologiem.
2. Psycholog przeprowadza z małoletnim, o którym mowa w ustępach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie.
3. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog uzyska informację, że małoletni jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w Rozdziale 5 i kolejnych niniejszej Polityki.

Rozdział 11

Monitoring stosowania Polityki

§ 52

1. Osobę odpowiedzialną za Politykę Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem w Centrum jest Dyrektor.
2. Osoba, o której mowa w ust. 1, jest odpowiedzialna za:
 - 1) przygotowanie pracowników placówki do stosowania standardów ustalonych w niniejszej Polityce przez zorganizowanie szkoleń wewnętrznych,
 - 2) monitorowanie realizacji Polityki,
 - 3) reagowanie na sygnały naruszenia Polityki,
 - 4) prowadzenie Rejestru Zgłoszeń, na podstawie Kart Interwencji,
 - 5) proponowanie zmian w Polityce.
3. Dyrektor współpracuje w tym zakresie z koordynatorem.
4. Koordynator albo inna wyznaczona osoba, przeprowadza wśród pracowników, uczniów/słuchaczy Centrum, rodziców co 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 11 do niniejszej Polityki.
5. W ankiecie pracownicy, rodzice, uczniowie/słuchacze Centrum mogą proponować zmiany Polityki oraz wskazywać formy i miejsca naruszenia zasad bezpieczeństwa.
6. Osoba, o której mowa w ust. 4, dokonuje opracowania wypełnionych przez pracowników ankiet. Sporządza na tej podstawie sprawozdanie z monitoringu, które następnie przekazuje Dyrektorowi.
7. Dyrektor wprowadza do Polityki niezbędne zmiany, informując o tym pracowników, uczniów i ich rodziców.
8. Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich stanowi załącznik nr 12 do niniejszej Polityki.

§ 53

1. W ramach monitoringu stosowania Polityki, osoby odpowiedzialne za funkcjonowanie i koordynację Polityki, konsultują się z Radą Rodziców, przedstawicielami Samorządu Uczniowskiego, pracownikami Centrum, wykorzystując dogodne formy komunikacji i gromadzenia danych.

Rozdział 12

Przepisy końcowe

§ 54

1. Polityka wchodzi w życie z dniem z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Centrum, uczniów i ich rodziców, w szczególności poprzez wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie Centrum na tablicy ogłoszeniowej, w bibliotece szkolnej oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej placówki. Ponadto przewiduje się omawianie treści dokumentu, jego ewentualnych zmian podczas zebrań Rady Pedagogicznej, zebrań z rodzicami oraz spotkań z uczniami Centrum.
3. Zapisy zawarte w dokumencie Polityki obowiązują wszystkich pracowników Centrum i inne osoby mające kontakt z uczniami.

4. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z Polityką i ją stosować.
5. Zapoznanie się z treścią Polityki potwierdzona jest własnoręcznym podpisem.

Załączniki:

Załącznik nr 1 Czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka

Załącznik nr 2 Symptomy krzywdzenia dziecka

Załącznik nr 3 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami

Załącznik nr 4 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

Załącznik nr 5 Procedura reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi

Załącznik nr 6 Notatka służbowa

Załącznik nr 7 Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica czy innego małoletniego

Załącznik nr 8 Karta interwencji

Załącznik nr 9 Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Załącznik nr 10 Zasady ochrony wizerunku dziecka

Załącznik nr 11 Ankieta monitorująca poziom realizacji Polityki

Załącznik nr 12 Procedura monitorowania i weryfikowania standardów ochrony małoletnich

Załącznik nr 13 Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka

załącznik nr 2
do Zarządzenia Dyrektora
nr 43/2023/2024 r. z dnia 11.06.2024 r.

OŚWIADCZENIE PRACOWNIKA

Elbląg,

.....

.....(imię i nazwisko pracownika)

OŚWIADCZENIE

1. Oświadczam, że:

- 1) Zapoznałem się z dokumentem „Polityka Ochrony Małoletnich przed Krzywdzeniem”, obowiązującym w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu, wraz z jej procedurami i zasadami.
- 2) Zobowiązuję się do reagowania na przejawy krzywdzenia małoletnich oraz przestrzegania zasad i procedur stanowiących podstawę ochrony małoletnich w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu,

.....

(podpis pracownika)

CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

Choć dziecko nigdy nie jest winne doznawanej krzywdy, uznaje się, że niektóre jego cechy, związane np. ze stanem zdrowia, poziomem rozwoju, funkcjonowaniem czy pozycją w rodzinie, mogą bardziej narażać je na doświadczanie przemocy.

Wyodrębnia się **trzy grupy czynników ryzyka**, które mogą wskazywać na zagrożenie pojawienia się przemocy:

CZYNNIKI ZWIĄZANE Z MAŁOLETNIIM

Czynniki ryzyka	Opis
przewlekłe choroby niepełnosprawność intelektualna niepełnosprawność ruchowa	<p>Okolicznością zwiększającą prawdopodobieństwo krzywdzenia jest niepełnosprawność intelektualna dziecka, mocno powiązana z ryzykiem wystąpienia przemocy oraz wykorzystania seksualnego.</p> <p>Również przewlekłe choroby somatyczne oraz niepełnosprawność ruchowa skutkują dużą, a także trwałą zmianą życia całej rodziny. Bez odpowiedniego wsparcia taka rodzina jest istotnie narażona na wystąpienie krzywdzenia, mogącego przybrać formę jawnego odrzucenia dziecka, biernego zaniedbywania lub czynnych form przemocy, związanych z rozładowywaniem frustracji. W sytuacji niepełnosprawności lub choroby dziecka może dojść również do przemocy psychicznej, która niekiedy wynika ze stawiania dziecku wymagań, jakim nie jest ono w stanie sprostać.</p>
Odmienność wynikająca z niestandardowych zachowań, uwarunkowań środowiskowych i rodzinnych, indywidualnych doświadczeń w procesie socjalizacji.	Przesłanki wywoływać mogą w środowisku rówieśniczym reakcje nieadekwatne, świadczące o nieakceptacji i nie radzeniu sobie z odbiorem niestandardowych zachowań. Może to wynikać z niewiedzy, niezrozumienia problemów i prowadzić do stygmatyzowania.
choroby psychiczne	Kolejnym czynnikiem ryzyka są choroby psychiczne dziecka. Wystąpienie u dziecka zaburzeń psychicznych wiąże się z wysokim poziomem stresu i lęku w rodzinie. Łatwo wtedy o eskalację trudnych zachowań pozostałych domowników, np. agresji i przemocy – zarówno fizycznej, jak i słownej.

CZYNNIKI RODZINNE, czyli cechy charakteryzujące funkcjonowanie rodziny oraz cechy poszczególnych jej członków

Czynniki ryzyka	Opis
nieobecność rodziców	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia małoletniego wiąże się z jego opuszczeniem przez jedno lub oboje rodziców. Nieobecność rodziców – fizyczna bądź psychiczna – jest czynnikiem ryzyka krzywdzenia dzieci, bez względu na ich wiek. Czynnikiem ten zwiększa prawdopodobieństwo zaniedbania fizycznego i emocjonalnego. Konsekwencją tego jest szukanie przez dziecko bliskości i akceptacji u osób obcych, które także mogą być potencjalnymi sprawcami krzywdzenia
autorytarny styl rodzicielstwa, doświadczanie przez rodzica przemocy w dzieciństwie, kondycja psychiczna rodziców	Prawdopodobieństwo wystąpienia przemocy wobec dziecka związane jest także z tzw. autorytarnym stylem rodzicielstwa, który wynika m.in. z historii życia rodzica, cech jego osobowości oraz kondycji psychicznej. Doświadczenie przez rodzica przemocy w dzieciństwie lub bycie jej świadkiem oraz brak odczuwania bliskości z własnymi rodzicami znacząco zwiększają prawdopodobieństwo powielania podobnych zachowań wobec dzieci i wejście w rolę sprawcy.
uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica, konflikty, kryzysy i inne patologie.	Uzależnienia i inne zaburzenia psychiczne rodzica są przyczyną większego ryzyka doświadczania przez dziecko przemocy. Agresji w rodzinie sprzyjają też konflikty i kryzysy.
samotne rodzicielstwo, obecność niespokrewnionych osób dorosłych w rodzinie	Do czynników ryzyka krzywdzenia zaliczane jest także samotne rodzicielstwo, będące dla wielu osób sporym wyzwaniem. Ograniczona ilość czasu, który rodzic może poświęcić dziecku, jest przyczyną trudności w budowaniu bliskiej relacji z dzieckiem. Dodatkowo, niestabilna sytuacja rodzinna: brak wsparcia, obecność niespokrewnionych z dzieckiem osób, mogą powodować ryzyko wystąpienia odrzucenia i agresji lub nieprawidłowych relacji.

rodzina zastępcza rodzina adopcyjna	<p>Istotnym czynnikiem ryzyka jest obecność dziecka w nieprzygotowanej wychowawczo i merytorycznie rodzinie zastępczej czy adopcyjnej. Rodzice przyjmujący dzieci pod swoją opiekę bywają niegotowi do tego, aby radzić sobie z bardzo trudnymi emocjami skrzywdzonego wcześniej dziecka. Odrzucenie, skrajna przemoc, których dziecko mogło doświadczyć, wpływają na jego zachowanie oraz funkcjonowanie całego systemu rodzinnego. Porzucone dzieci postrzegają siebie jako niegodne miłości, mało ważne i zasługujące na karę.</p> <p>Swoim zachowaniem często prowokują do odrzucenia czy ukarania, by utwierdzić się w przekonaniach. Kary reaktywują wcześniejsze traumy dziecka i dezorganizują jego zachowanie, względem którego rodzice są bezradni.</p>
--	---

CZYNNIKI ZWIĄZANE ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM:

Czynniki ryzyka	Opis
izolacja społeczna, uchodźstwo	Do tej grupy zalicza się głównie izolację społeczną, rozumianą jako ubogie kontakty rodziców z innymi osobami lub grupami oraz zamknięcie na relacje pozarodzinne. Sytuacja taka może sprzyjać rozwojowi przemocy, a także większej kontroli sprawcy nad swoimi ofiarami oraz ograniczać szanse na jej ujawnienie i udzielenie pomocy.
ubóstwo w najbliższym otoczeniu rodziny	Ryzyko wystąpienia krzywdzenia dzieci niosą też: ograniczenie możliwości zaspokajania potrzeb materialnych i zdrowotnych, złe warunki mieszkaniowe czy skrajne ubóstwo. Takim sytuacjom często towarzyszy stres rodziców, którzy muszą zapewnić przetrwanie sobie i dziecku.
przemoc i patologia	Czynnikami ryzyka krzywdzenia dziecka są także przemoc i patologia społeczna występujące w najbliższym środowisku zamieszkania.

SYMPTOMY KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

Symptomy krzywdzenia małoletniego – jak rozpoznać?

Krzywdzenie, przemoc jest różnie definiowana przez badaczy przedmiotu, a także różny jest jej podział. W regulacjach prawnych, wybrzmiewa odpowiedzialność szkoły, nauczycieli za bezpieczeństwo dziecka, a tym samym wskazana została definicja przemocy domowej. Odnajdziemy ją w ustawie z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 1606). Zgodnie z nią:

„Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej. Przemoc ekonomiczna istotnie narusza prywatność tej osoby lub wzbudza u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia. Istotnym elementem przemocy domowej może być cyberprzemoc.”

Tym samym przemoc domowa obejmuje:

- ❖ przemoc fizyczną,
- ❖ przemoc psychiczną (często nazywaną emocjonalną),
- ❖ przemoc seksualną,
- ❖ przemoc ekonomiczną,
- ❖ cyberprzemoc.

Jak pokazują badania rzadko zdarza się, aby występował tylko jeden rodzaj przemocy. Najczęściej te rodzaje przemocy przenikają się wzajemnie i wywołują podobne skutki. Czujność nauczycieli, pracowników oświaty jest konieczna. Zmiany w zachowaniu dziecka, w zależności od jego nagłości i czasu trwania mogą być raptowne, albo dźać się pomału, sukcesywnie z dnia na dzień, co będzie mieć miejsce w przypadku przedłużającej się sytuacji krzywdzenia. Dlatego baczna obserwacja ucznia i bycie wrażliwym na przeżywane przez dziecko emocje oraz zainteresowanie przyczynami zmiany zachowania dziecka, będzie kluczowe w subiektywnej ocenie konieczności udzielenia pomocy uczniowi.

Symptomy krzywdzenia małoletnich – podział:

- fizyczne – które można zauważyć na ciele dziecka,
- emocjonalne,
- poznawcze,
- behawioralne,
- fizjologiczne.

Symptomy fizyczne:

- siniaki na ciele dziecka (przede wszystkim na plecach, ramionach i udach) – świeże i w późnej fazie gojenia, duże otarcia naskórka,
- specyficzne ślady na skórze przypominające blizny po ospie, a będące pozostałościami po parzeniu dziecka papierosem,
- oderwane małżowiny uszne, tzw. uszy zapaśnika (zniekształcone małżowiny od uderzania dziecka w uszy), pozbawione włosów miejsca na głowie, złamana przegroda nosowa, złamania palców dłoni, wszelkie wielokrotne złamania kości, wylewy krwawe do gałek ocznych

- oparzenia na skórze wynikające z zaniedbań higienicznych, niezaopatrzone rany, ślady ugryzień przez człowieka, ślady duszenia, krępowania
- oparzenia rękawiczkowo-skarpetkowe oraz zlokalizowane na pośladkach i w dolnej części pleców,
- zaburzenia psychosomatyczne, bóle wędrujące,
- przemęczenie,
- problemy z trawieniem,
- blizny po samookaleczeniu.

Symptomy w sferze emocjonalnej:

- trudności w rozumieniu i wyrażaniu emocji przez dziecko,
- negatywny obraz siebie,
- negatywne myśli na temat siebie i innych,
- przygnębienie, smutek, apatia,
- strachliwość i agresja, gniew,
- problemy z samoregulacją emocji,
- oszołomienie, otępienie,
- brak poczucia bezpieczeństwa, stany lękowe,
- stany depresyjne.

Symptomy w sferze poznawczej:

- trudności w nauce – pojawiające się nagle,
- problemy z koncentracją, pamięcią,
- problemy z logicznym myśleniem,
- problemy z rozwiązywaniem problemów,
- trudności w ukończeniu zadanej pracy, nieodrabianie lekcji,
- nieprzygotowanie do zajęć, czego efektem są gorsze oceny szkolne.

Symptomy w sferze behawioralnej:

- problemy z subordynacją oraz podporządkowaniem wobec obowiązujących reguł – obrażenie się, uciekanie z lekcji, negatywne interakcje z rówieśnikami oraz z nauczycielami,
- dziwne reakcje na chęć niesienia pomocy, nieufność,
- wycofanie, ogólna nieufność wobec ludzi,
- zachowania buntownicze i agresywne,
- problemy z komunikacją,
- sięganie po substancje psychoaktywne.

Symptomy fizjologiczne (w tym objawy molestowania seksualnego):

- chroniczny ból,
- zaburzenia układu pokarmowego,
- migreny lub inne częste bóle głowy,
- komplikacje ginekologiczne,
- otarcia na wewnętrznej stronie ud,
- szok, lęk, niepokój, wycofanie,
- zagubienie, wyparcie traumatycznych przeżyć,
- poczucie wstydu,
- obwinianie się,
- nerwica lub ogólna nieufność wobec ludzi.

Zał. nr 3

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnim a pracownikami.

1. Pracownicy Centrum posiadają wiedzę i niezwłocznie reagują na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletniego ucznia.
2. W związku z dostrzeżeniem czynników ryzyka pracownik niezwłocznie informuje dyrektora, pedagoga, rodziców i zostaje wdrożona „Procedura podejmowania interwencji w sytuacji krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica czy innego małoletniego”.
3. Każdy pracownik:
 - a. docenia i szanuje, uwzględnia potrzeby i działa w interesie małoletniego,
 - b. nie stosuje żadnej z form przemocy, nie faworyzuje nikogo,
 - c. ujawnia dane wrażliwe i inne informacje dotyczące dziecka tylko osobom uprawnionym, gdy wynika to z sytuacji małoletniego,
 - d. nie nawiązuje żadnych relacji romantycznych, seksualnych ani innych o niewłaściwym charakterze (w tym uwagi, żarty, zachowania, gesty lub udostępnianie uczniom/słuchaczom nieodpowiednich treści, substancji psychoaktywnych).
 - e. reaguje niezwłocznie, zgodnie z przyjętymi procedurami, na niewłaściwe zachowania innych wobec małoletniego.
4. Kontakt z młodzieżą powinien mieć miejsce wyłącznie w godzinach pracy i powinien dotyczyć spraw edukacyjnych i wychowawczych:
 - a) pracownik nie może spotykać się z młodzieżą w miejscu swojego zamieszkania,
 - b) pracownik, w uzasadnionych przypadkach, może kontaktować się z młodzieżą przez prywatne kanały komunikacji (telefon, e-mail, komunikatory),
 - c) pracownik w sprawach ważnych, dotyczących młodzieży, kontaktuje się z ich rodzicami lub opiekunami z wykorzystaniem ustalonych wcześniej kanałów komunikacji,
 - d) w razie konieczności skontaktowania się z uczniem poza godzinami pracy, poza terenem placówki, pracownik informację o w/w fakcie zamieszcza w dzienniku elektronicznym w kafelku „dziennik oddziału”, w zakładce „uwagi” albo „dodatkowe informacje”.
5. Pracownicy monitorują sytuację i udzielają wsparcia:
 - a. uczniowi, wobec którego zaistniało podejrzenie krzywdzenia lub skrzywdzenie,
 - b. jego rodzinie,
 - c. innym uczniom będącymi świadkami przemocy,
 - d. uczniowi, który jest podejrzany o krzywdzenie lub krzywdził innego ucznia.
6. Szczegółowe zasady postępowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego zostały ujęte w „Procedurze podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica czy innego małoletniego”.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

Zachowania pozytywne

1. W komunikacji z kolegami/koleżankami zachowuj szacunek, nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają. Słuchaj innych, gdy mówią.
2. Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, jeśli nie naruszają one dobra osobistego innych osób.
3. Pamiętaj, że żarty, które nie bawią drugiej osoby, nie są żartami i taką zabawę słowną natychmiast przerywaj.
4. Stosuj słowo „NIE”, jeśli dana forma interakcji Ci nie odpowiada.
5. **Jeśli pojawi się między Tobą a kolegą/koleżanką problem, spróbuj go rozwiązać stosując komunikat JA - przykład 5 kroków:**
 - 1) Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę, a konflikt się tylko pogorszy,
 - 2) Powiedz co według Ciebie jest problemem, co jest przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz. (komunikaty JA),
 - 3) Słuchaj co mówi druga osoba, jakie są jej odczucia, czego ona oczekuje i podsumuj, to co usłyszałeś/usłyszałaś,
 - 4) Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie swoich odczuć,
 - 5) Wymyślcie rozwiązanie, które będzie satysfakcjonujące dla Was obojga.

Jeśli nie uda się Nam rozwiązać konfliktu, pamiętamy, że zawsze możemy zwrócić się o pomoc do wychowawcy/opiekuna.

6. Szanuj przestrzeń intymną swoich kolegów i koleżanek.
7. Jeśli chcesz pożyczyć jakąś rzecz od kolegi/koleżanki, zapytaj.
8. Szanuj **prawo innych do prywatności**, nie przeglądaj rzeczy, telefonu, tabletu, komputera innych osób i ich zawartości.
9. Unikaj wchodzenia w sytuacje, które mogą mieć dla Ciebie i innych negatywne konsekwencje.

Zachowania negatywne

1. Nie wolno Ci krzyczeć na koleżanki/kolegów, lekceważyć, obrażać, wyśmiewać, wykluczać z grupy.
2. Nie wolno Ci używać języka nienawiści ani tzw. hejtu.
3. Nie wolno Ci bić, szturchać, popychać ani w inny sposób naruszać nietykalność fizyczną koleżanki/kolegi, ani używać jakiegokolwiek przemocy fizycznej.
4. Nie wolno Ci nagrywać ani rozpowszechniać wizerunku kolegi/koleżanki bez ich jego/jej wyraźnej zgody.
5. Nie wolno Ci wyrażać negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
6. Nie wolno Ci pożyczać rzeczy innych bez ich zgody.
7. Nie wolno Ci zabierać, ukrywać rzeczy innych osób.
8. Nie wolno Ci spożywać **alkoholu, wyrobów tytoniowych, narkotyków i innych nielegalnych substancji**, ani zachęcać innych do ich spożycia.
9. Jeżeli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań, sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym wychowawcę/opiekuna lub postąp zgodnie z procedurą interwencji opisaną w Polityce.

Procedura reagowania i działania w przypadku niewłaściwych relacji między małoletnimi.

1. Małoletni, który czuje się pokrzywdzony przez innych, w tym małoletnich zgłasza ten fakt każdemu pracownikowi Centrum, w tym wychowawcy/opiekunowi lub pedagogowi/psychologowi i kierownictwu Centrum.
2. Wszelkie przejawy przemocy, agresji, w tym fizycznej, powinny być niezwłocznie przerwane przez pracownika lub inne osoby będące świadkami incydentu. Pracownik po powzięciu informacji i zawiadomieniu pedagoga-koordynatora i dyrektora oraz rodziców ucznia, sporządza notatkę służbową.
3. Zespół nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem podejmuje niezwłocznie działania mające na celu zniwelowanie przejawów agresji i przemocy, a także wszelkich niewłaściwych zachowań małoletnich we współpracy z instytucjami, organizacjami udzielającymi pomocy dzieciom i młodzieży, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym specjalistycznymi.
4. Jeżeli dyrektor, we współpracy z pedagogiem-koordynatorem i zespołem nauczycieli i specjalistów udzielających uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, stwierdzi konieczność, wówczas powiadamia organy zewnętrzne (instytucje pomocy społecznej, policję, sąd rodzinny) o zaistniałej sytuacji oraz potrzebie wglądu w sytuację rodzinną dziecka.
5. Pedagog-koordynator we współpracy z wychowawcą/opiekunem, pracownikiem, który stwierdził zagrożenie lub wystąpienie krzywdzenia małoletniego, nauczycielami specjalistami (wg potrzeb) organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego. Przedstawia ustalone przez w/w zespół formy i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, którą ma zostać objęty małoletni. O formach pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletniego, który jest podejrzany lub dopuścił się krzywdzenia innego małoletniego rodzice zostają powiadomieni na odrębnym spotkaniu.
6. W przypadku braku współpracy rodziców, małoletniego ucznia podejrzanego o krzywdzenie lub krzywdzącego małoletniego z placówką, dyrektor we współpracy z pedagogiem-koordynatorem, podejmuje, po ocenie sytuacji, decyzję o ewentualnym zawiadomieniu organów zewnętrznych (pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego).
7. Placówka prowadzi działania wychowawczo-profilaktyczne w celu uświadamiania uczniom niewłaściwych zachowań oraz zapobiegania przemocy i innych form krzywdzenia małoletnich.

.....

pieczęć szkoły

.....

Miejscowość, data

NOTATKA SŁUŻBOWA

.....

(Nazwisko imię nauczyciela, funkcja)

.....

Data zdarzenia:

Osoby uczestniczące w zdarzeniu:

.....
.....
.....

Krótki opis sytuacji (zdarzenia):

.....
.....
.....
.....

Wnioski, ustalenia:

.....
.....
.....

Działania, kroki podjęte przez nauczyciela:

.....
.....
.....

.....

(data i podpis)

Zał. nr 7

Procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodzica czy innego małoletniego

1. Pracownik, po zidentyfikowaniu ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, innego dorosłego, rodziców ucznia, innego małoletniego lub pozyskaniu takiej informacji od innych osób, rodziców, w tym rodziców małoletniego, niezwłocznie interweniuje i zatrzymuje krzywdzenie, następnie informuje o tym fakcie dyrektora, pedagoga-koordynatora lub wychowawcę/opiekuna oraz sporządza notatkę służbową.
2. W związku z podejrzeniem ryzyka krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego przez pracownika, dyrektor lub pedagog-koordynator niezwłocznie izoluje małoletniego od potencjalnego sprawcy, przeprowadza postępowanie wyjaśniające, a w sytuacjach wymagających tego zawiadamia policję. Dyrektor w dalszym etapie postępowania podejmuje dodatkowe kroki jako pracodawca (zgodne z Kartą Nauczyciela, Kodeksem pracy, ogólnymi przepisami prawa).
3. W każdym z przytoczonych przypadków małoletni zostaje niezwłocznie otoczony opieką i wsparciem psychologa, wychowawcy/opiekuna oddziału, innych specjalistów wg potrzeb.
4. Pedagog-koordynator albo inna osoba z Centrum zawiadamia rodziców o incydencie, informuje o stanie małoletniego ewentualnej konieczności interwencji medycznej/badania lekarskiego oraz o konsekwencjach prawnych wobec osób stosujących przemoc.
5. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, pracownik niezwłocznie podejmuje własną interwencję, informuje Dyrektora a następnie odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Dodatkowo informuje pedagoga-koordynatora i rodziców oraz wypełnia Kartę interwencji.
6. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach w/w instytucji. Centrum, obejmuje małoletniego i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
7. Po ustaleniu, że problem krzywdzenia nie wymaga sięgnięcia po środki represji karnej wobec rodziny i izolowania od niej dziecka oraz, że nie zachodzi zagrożenie zdrowia lub życia małoletniego, pedagog-koordynator, w porozumieniu z dyrektorem, organizuje spotkanie z rodzicami małoletniego w obecności psychologa i pracownika, który zgłosił incydent. Podczas spotkania zostają określone sposoby wsparcia i reagowania z uwagi na sytuację małoletniego. Ze spotkania sporządza się Notatkę służbową.
8. W przypadku, gdy źródłem krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia są rodzice, pedagog-koordynator i dyrektor, jeżeli zachodzi taka potrzeba, po ocenie sytuacji, powiadamia niezwłocznie właściwe instytucje i organy (policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, który wdraża procedurę Niebieskie Karty).
9. Pedagog-koordynator we współpracy z zespołem nauczycieli i specjalistów pracujących z małoletnim przygotowują propozycję objęcia go pomocą psychologiczno-pedagogiczną, także we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradnią psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną, jeżeli zachodzi taka potrzeba.

10. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, mimo trudnej sytuacji małoletniego, koordynator lub dyrektor składa niezwłocznie zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do policji, prokuratury lub wniosek o wgląd w sytuację dziecka do sądu rodzinnego, nawiązuje współpracę z pomocą społeczną oraz obejmuje małoletniego pomocą psychologiczno-pedagogiczną.
11. W przypadku przemocy rówieśniczej, innych zachowań ryzykownych ze strony małoletnich, pomocą psychologiczno-pedagogiczną i wsparciem należy objąć również uczniów będących jej inicjatorami, biorąc pod uwagę potrzebę współpracy w tym zakresie z instytucjami zewnętrznymi, w tym poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, a także uczniów, którzy byli ewentualnymi świadkami zdarzenia.
12. W sytuacji, gdy rodzice małoletniego, będącego inicjatorem przemocy i innych zachowań ryzykownych powtarzających się, nie podejmują współpracy ze szkołą, dyrektor lub koordynator, po ocenie stopnia zagrożenia, zawiadamia właściwe instytucje (policję, sąd rodzinny, pomoc społeczną).

Podstawa prawna:

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) – art. 22b, art. 22c.
- Ustawa z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606) – art. 7 pkt 6.

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis działań podjętych przez	Data:	Działanie:
Spotkania z rodzicami dziecka	Data:	Opis spotkania:
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	1. zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, 2. wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, 3. inny rodzaj interwencji. Jaki?	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji	Data:	Nazwa organu
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli jednostka uzyskała informacje o wynikach/ działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie:

Przykład

Zał. nr 9

data

**Prokuratura Rejonowa
w Elblągu**

Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa

Składam zawiadomienie podejrzenia popełnienia przestępstwa molestowania seksualnego małoletniej
..... ur. r. przez jej ojca

Uzasadnienie

W dniu..... pedagog szkolny..... zgłosiła dyrekcji podejrzenie
popełnienia przestępstwa wobec małoletniej.....

W trakcie wykonywania przez psychologa szkolnego..... czynności
służbowych spotkania w dniu..... z małoletnią.....
ujawniła ona niepokojące treści dotyczące relacji z ojcem oraz zachowań o charakterze seksualnym ojca
wobec niej. Ponadto podczas uczestnictwa w zajęciach szkolnych małoletnia prezentuje zachowania o
charakterze seksualnym wobec siebie i kolegów, które mogą wskazywać na prawdopodobieństwo
nadużycia seksualnego.

Mając na uwadze powyższe informacje, a także dobro i bezpieczeństwo małoletniej wnoszę o wszczęcie
postępowania wyjaśniającego w tej sprawie.

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej..... jest psycholog szkolny
..... (imię, nazwisko)

.....
(podpis osoby uprawnionej do reprezentacji instytucję)

Załączniki:

1. Odpisy pisma

Uwagi:

1. *Nie jest konieczne wskazywanie nazwy przestępstwa, które zostało popełnione. Jeżeli jednak mamy informacje dotycząca tożsamości ewentualnego sprawcy należy ją podać.*
2. *Należy zamieścić w uzasadnieniu krótki, precyzyjny i logiczny opis sytuacji, która miała miejsce. Opis powinien być zgodny z tym, co się wydarzyło (ważne jest, by zaznaczyć np. kiedy i gdzie miało miejsce zdarzenie, kto mógł je widzieć/wiedzieć o nim, kto mógł popełnić przestępstwo, w jaki sposób zostało ujawnione w szkole, kto ma o nim informacje).*
3. *Jeżeli instytucja posiada dowody w postaci dokumentu na temat zdarzenia np.: notatki służbowe pracowników, pielęgniarki, można dołączyć je do zawiadomienia*

Zał. nr 10

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletnich.

1. Dane osobowe małoletniego podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w przypadku swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1 ze zm.).
2. Centrum przestrzega i monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych małoletnich.
3. Wymagana jest pisemna zgoda rodziców małoletnich na robienie/publikowanie zdjęć, nagrań małoletniego w mediach społecznościowych szkoły. Rodzic składa pisemną deklarację do wychowawcy/opiekuna oddziału.
4. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania wizerunku, danych osobowych, w tym danych wrażliwych, dyrektor niezwłocznie rejestruje i zgłasza zdarzenie Inspektorowi Ochrony Danych.

Ankieta monitorująca

Pytania ankietowe	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy znasz treść dokumentu <i>Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> ?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> przez innego pracownika?		
a. Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (<i>odpowiedź opisowa</i>)		
b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (<i>odpowiedź opisowa</i>)		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem</i> ? (<i>odpowiedź opisowa</i>)		

Zał. nr 12

**Procedura monitorowania i weryfikowania
standardów ochrony małoletnich.**

1. Wprowadzanie i realizacja standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem powinny być monitorowane przez wyznaczonych do tego pracowników m.in. poprzez obserwację, badania ankietowe, umożliwienie społeczności szkolnej przekazywanie informacji w sposób poufny i zaufany (np. oprócz informowania każdego pracownika, wprowadzenie dyżurów koordynatora, w tym telefonicznych, skrzynki na informacje, umożliwieniu przekazywania informacji poprzez wyznaczony e-mail).
2. Standardy podlegają monitorowaniu i modyfikowaniu podczas bieżącej pracy (wg potrzeb szkoły) i obowiązkowej weryfikacji co 2 lata.
3. Weryfikację przeprowadza zespół wyznaczony przez Dyrektora, który ustala:
 - a. sposoby weryfikacji (badania ankietowe, wywiad, rozmowy, wnioski z bieżących obserwacji)
 - b. terminy jej przeprowadzenia, we współpracy z pracownikami, uczniami i rodzicami, a także innymi osobami, instytucjami (wg potrzeb),
 - c. wnioski z weryfikacji powinny zostać udokumentowane pisemnie i przedstawione pracownikom, uczniom, rodzicom w przyjętej w Centrum formie. Stanowią one wytyczne do podniesienia jakości procedur i działań.
4. Zmodyfikowane dokumenty zostaną udostępniane i wdrożone w życie w przyjętej w Centrum formie.

Monitorowanie i weryfikowanie procedur ochrony małoletnich – badanie ankietowe

1. Czy znasz procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- Tak
 Nie wszystkie
 Nie

2. Czy stosowałeś procedury ochrony małoletnich przed krzywdzeniem?

- Tak
 Nie

3. W przypadku stosowania procedur, zaznacz, czy były skuteczne:

- Tak
 Nie wszystkie
 Nie

4. Czy byłeś świadkiem lub miałeś informacje dotyczące podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich?

- Tak
 Nie

5. W przypadku zaznaczenia odpowiedzi twierdzącej, zaznacz, czy podjąłeś interwencję:

- Tak
 Nie

6. Jak przebiegała interwencja?

7. Jakie jeszcze obszary powinny zostać uwzględnione w procedurach?

8. Inne spostrzeżenia, uwagi dotyczące procedur

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Elblągu

Wniosek o wgląd w sytuację rodzinną dziecka**1 wzór przykład**

Miejscowość, data

Sąd Rejonowy w

Wydział Rodzinny i

Nieletnich ul.

.....

82-300 Elbląg

Wnioskodawca: (imię, nazwisko)

Dyrektor Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Uczestnicy postępowania (imię i nazwisko, adres)

rodzice małoletniej: (imię, nazwisko, adres)

Wniosek o wgląd w sytuację dziecka

Wnoszę o:

Wgląd w sytuację małoletniej i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Do kl. III uczęszcza małoletnia(imię, nazwisko). Małoletnia jest wyraźnie zaniedbana higienicznie, przychodzi do szkoły w brudnych ubraniach, jest ubrana nieadekwatnie do pór roku. W trakcie lekcji często mówi, że jest głodna, bo mama nie zdążyła przygotować obiadu.

Uczennica powiedziała wychowawcy, że tata nie ma pracy i często jest w domu z kolegami, razem piją alkohol. Anna zaprzecza aby tata czy mama stosowali przemoc fizyczną.

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniej Anny jest zagrożone, a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego zasadnym jest wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców.

Osobą zajmująca się sprawą małoletniej.....(imię, nazwisko) jest pedagogiem szkolny(imię, nazwisko)

.....
podpis osoby reprezentującej instytucję

Załączniki:

1. Odpisy pisma.

Uwagi:

1. Wniosek należy złożyć do Sądu Rodzinnego i Nieletnich właściwego, że względu na miejsce faktycznego zamieszkania dziecka, nie zameldowania.
2. Należy zawsze podać imię, nazwisko dziecka i adres pobytu . Tylko w takim wypadku Sąd może skutecznie pomóc, m.in. poprzez wysłanie do rodziny kuratora na wywiad.

2 wzór przykład

....., dnia

.....
(pieczęć szkoły)**Sąd Rejonowy w**
Wydział Rodzinny i
Nieletnich ul.
..... 82-300
Elbląg

Niniejszym zawiadamiam o zachowaniu ucznia tutejszej szkoły - (*imię i nazwisko*), urodzonego dnia, celem rozważenia, czy niniejsze postępowanie stanowi przejaw demoralizacji lub czyn karalny oraz czy zachodzi potrzeba podjęcia wobec ucznia kroków prawnych przez Sąd.

W dniu uczeń (*podać opis zachowania ucznia*).

Świadcami tego zachowania były następujące osoby:

Szkoła *nie* nałożyła na ucznia kary przewidzianej w statucie szkoły/nałożyła na ucznia następującą karę przewidzianą w statucie szkoły*: (*należy wskazać rodzaj*).

Ponadto wobec ucznia: *zastosowano środek oddziaływania wychowawczego w postaci:*

.....
(pouczenia, ostrzeżenia ustnego albo ostrzeżenia na piśmie, przeproszenia pokrzywdzonego, przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania określonych prac porządkowych na rzecz szkoły-należałoby je wymienić)/nie zastosowano środka oddziaływania *wychowawczego,* *ponieważ:*

.....
*(np. rodzice ucznia nie wyrazili zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; nieletni uczeń nie wyraził zgody na zastosowanie środków oddziaływania wychowawczego przez dyrektora szkoły; dyrektor uznał, że zastosowanie przez niego środka oddziaływania wychowawczego nie będzie wystarczające; w opinii dyrektora szkoły uczeń mógł dopuścić się czynu zabronionego wyczerpującego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu/przestępstwa skarbowego)**.*

Zastosowane środki nie przyniosły oczekiwanych efektów wychowawczych, ponieważ uczeń

.....
*(należy przedstawić postawę/zachowanie ucznia po zastosowaniu kary statutowej lub środka oddziaływania wychowawczego)**.*

Postawa rodziców wobec ww. zachowania jest następująca:

.....

.....

(podpis dyrektora)